

Βελτίωση της συμπτωματολογίας των ασθενών με Long Covid μετά από την ενισχυτική δόση του εμβολίου

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ροδάνθη Ελένη Συρίγου, Γιάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης, και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα της πρόσφατης δημοσίευσης της Debby Waldman στην επιστημονική επιθεώρηση WebMd με θέμα την βελτίωση της συμπτωματολογίας των ασθενών με Long Covid μετά από την ενισχυτική δόση εμβολίου COVID-19.

Με βάση τα πρόσφατα δεδομένα της Al-Aly και συνεργατών που δημοσιεύθηκαν στο Nature Medicine, αναφέρεται ότι η πιθανότητα Long Covid, αυξάνεται μετά από κάθε νόσηση με Covid-19. Έτσι εάν ένα άτομο δεν απέκτησε Long Covid μετά την πρώτη επαφή με τον SARS-CoV-2 δε σημαίνει ότι δεν πρόκειται να αποκτήσει και την επόμενη φορά. Επομένως, ο εμβολιασμός με αναμνηστικές δόσεις έχει νόημα να τον προστατεύσει από επιπλέον λοιμώξεις COVID-19 και από Long Covid συνακόλουθα.

Παράλληλα, σύμφωνα με δεδομένα που δημοσιεύθηκαν στο The Lancet E-clinical Medicine, μια ομάδα ερευνητών συγκέντρωσε τα αποτελέσματα 11 μελετών, με στόχο να διαπιστώσουν εάν τα εμβόλια επηρεάζουν το σύνδρομο Long Covid. Σε 7 από αυτές τις μελέτες, διαπιστώθηκε ότι η συμπτωματολογία των εμβολιασμένων ασθενών ήταν βελτιωμένη, ενώ σε 4 από αυτές τις μελέτες δεν ανευρέθη αξιοσημείωτη διαφορά στην συμπτωματολογία. Σε ορισμένους ασθενείς η συμπτωματολογία επιδεινώθηκε. Μία άλλη μελέτη, που δημοσιεύθηκε στο British Medical Journal, παρουσίασε περισσότερα στοιχεία που συνηγορούν στο ότι ο εμβολιασμός μπορεί να βοηθήσει στην ανακούφιση των συμπτωμάτων καθώς και στη μείωση της επιβάρυνσης του πληθυσμού από το σύνδρομο Long Covid.

Καθώς τα εμβόλια ωθούν τον οργανισμό να παράγει τόσο αντισώματα (χυμική ανοσία) όσο και ειδικών T κυττάρων (κυτταρική ανοσία), μία αναμνηστική δόση φαίνεται ότι μπορεί να βοηθήσει στην αναστροφή της ανοσολογικής απόκρισης στους ασθενείς που συνεχίζουν να έχουν συμπτώματα Long Covid, όπως αναφέρει ο Stephen J. Thomas, MD, ειδικός λοιμωδών νοσημάτων στο Ιατρικό Κέντρο Upsate στις Συρακούσες, NY και επικεφαλής ερευνητής του κέντρου για την δοκιμή του εμβολίου της Pfizer, έναντι του SARS-CoV-2. Επιπλέον, ορισμένοι επιστήμονες πιστεύουν ότι μπορεί να προκληθεί σύνδρομο Long Covid όταν ο ιός εμμένει σε μέρη του σώματος όπου το ανοσοποιητικό σύστημα δεν είναι ιδιαίτερα ενεργό και, έτσι, μια αναμνηστική δόση μπορεί να ενεργοποιήσει περαιτέρω το ανοσοποιητικό και να αντιμετωπίσει τον ιό.

Συνολικά οι περισσότερες μελέτες διαπίστωσαν ότι ο εμβολιασμός μπορεί να προστατεύσει από Long Covid με την προστασία έναντι επαναλαμβανόμενης λοίμωξης COVID-19, αλλά και να βελτιώσει τα συμπτώματα ασθενών που ήδη έχουν συμπτώματα συνδρόμου Long Covid.